СВОБОДА SVOBODA

75 років — Служби Народові

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303; 434-0237; 434-0807; УНСоюзу: 435-8740; Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125; УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 127. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 9-го ЛИПНЯ (JULY) 1968 No. 127. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 8 липня, 1968

В АМЕРИЦІ

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР МІНІСТРІВ П'ЄРР ЕЛЛІОТТ ТРУДО найменував новий кабінет міністрів, до якого ввійшло 8 нових осіб. Прем'єр Трудо найменував був тимчасовий кабінет 20-го квітня, коли перейняв владу від попереднього прем'єра Лестера Б. Пірсона. Вигравши вибори 25-го червня, Трудо найменував постійний кабінет, який складається з 29-ох осіб. 6 міністрів залишилися на своїх місцях, 15 міністрів дістали інші портфелі, а 8 членів кабінету ввійшли до уряду, як нові особи. Лідером уряду в Сенаті є Пол Мартин, міністер закордонних справ, Мітчелл Шарп, Джан Сорнер — головний прокуратор. 6-го липня головний губернатор Канади Роналд Міченер відобрав присягу від членів кабінету прем'єра Трудо.

РОМНІ МОЖЛИВИЙ КАНДИДАТ на віце-президента, коли номінацію здобуде колишній віце-президент Ричард М. Ніксон. Співробітники мишиґенського губернатора повідомили, що він прийняв би номінацію на кандидата на віце-президента, коли б йому її запропонував Ніксон. В політичних колах гадають, що малоправдоподібне, щоб Рокефеллер пропонував Ромні пост віце-президента. Рокефеллер і Ромні мають майже такі самі програми, і вони не доповнювалися б, будучи на одному списку. Ніксон мав би добре доповнення в особі ліберального мишиґенського губернатора. Рокефеллер підтримував кандидатуру Ромні і одночасно заявляв, що прийняв би кандидатуру, коли б його найменували.

ГОМФРІ ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ ВІДБУЛИСЯ публічні переслухання та форуми в різних місцевостях, на яких обговорювали б демократичну виборчу платформу 1968-го року. В цій справі Гомфрі написав листа до голови Комітету Виборчої Платформи конгресмена з Луїзіяни Гейла Боґґса. Досі не було таких переслухань і форумів, бо виборчу платформу укладали на зборах комітету, які відбулися безпосередньо перед Конвенцією й то в місті, де Конвенція відбувалася. Прихильники Гомфрі вірять, що Гомфрі здобуде номінацію, але вони хочуть, щоб Конвенція була відкрита, бо сенатор МекКарті твердить, що все вже так підготовано, щоб Гомфрі здобув номінацію, і сама Конвенція буде тільки комедією.

КОНГРЕСМЕН МЕЛВІН ЛЕРД ОБРАХУВАВ, що Ніксонові до номінації бракує тільки 39 голосів, щоб здобути перемогу в першому голосуванні. Конгресмен Лерд є головою Палатної Республіканської Конференції і делегатом на Республіканську Номінаційну Конвенцію. Він твердить, що Рокефеллер не має можливости здобути номінацію. На його думку деякі делегати на Конвенцію, які були прихильні до Рокефеллера, змінили свою думку після того, як Рокефеллер заатакував Ніксона під час виборчої кампанії, а не Джансона і Гомфрі. Лерд пропонує, щоб Ніксон взяв собі на кандидата на віце-президента колишнього секретаря здоров'я Джана В. Гардніра.

В ЧЕРВНІ ц.р. ЧОТИРИ АВТОВІ корпорації продали рекордово високе число авт — 781,052, а в червні минулого року — 780,151. Число щоденно проданих авт в червні ц.р. перевищило червневе число з дні найлішого для продажу авт 1965-го року, коли щоденно продавали по 31,044 авта, а цього року щоденне число проданих авт в місяці червні виносило 31,242. Корпорація Дженерал Моторс продала в червні 418,892 авта. Форд — 197,798, Крайслер — 139,716 і Амерікен Моторс — 24,646.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН У ТАНТ ВІДБУВ у Парижі розмови з новим французьким міністром закордонних справ Мішелем Дебре та з головами американської і північно - в'єтнамської делегацій на Паризькій конференції про В'єтнам. Про зміст тих розмов нічого не оприлюднено. 11-те з черги засідання Паризької конференції в минулу середу знову не дало ніяких позитивних вислідів.

НОВИЙ АМБАСАДОР ЗСА В ОН ДЖОРДЖ БОЛЛ ВІДЛЕТІВ в минулу суботу до 8-ох столиць Західньої Европи, Середньої Азії і Далекого Сходу, щоб познайомитися на місці з проблемами тих країн.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ГАМАЛЬ АБДЕЛЬ НАССЕР ПЕРЕБУВАЄ тепер в СССР. Він перевів довгі наради з керівною „трійкою" Кремлю — Брежнєвим, Косигіним і Підгорним — які запевнили його, що СССР далі підтримує Єгипет та арабський світ проти Ізраїлю. Єгипет буцім-то схильний погодитись на висилання міжнародних військ ОН на півострів Синай, якщо Ізраїль евакуював би його.

СССР І ПН. В'ЄТНАМ ПІДПИСАЛИ в Москві новий договір про військову й економічну допомогу для Північного В'єтнаму та про „культурний обмін". Північно - в'єтнамська делегація перебувала в Москві від 24 червня до 4 липня. Про подробиці нічого не сказано.

З КЕСАНЮ В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЕВАКУЮВАНО останнього вояка тамошньої американської залоги. Кесань переможно перетривав був ворожу облогу від 21 січня до 7 квітня ц. р., коли-то американська суходільна відсіч переорала блькаду до того уфортифікованого терену. Тепер американці знищили всі бункри й укріплення та сказі залишили той побір.

У БІЯФРІ ВМИРАЄ ЩОТИЖНЯ ПО 3.000 ОСІБ з голоду. Біяфра — це колишня Східня провінція Ніґерії, яка відірвалася від Ніґерії і проголосила себе окремою республікою, внаслідку чого вибухла там затяжна громадянська війна. Війська центрального уряду Ніґерії блькують Біяфру і не допускають туди харчів з закордону. В минулу суботу розбився літак на службі Міжнародного Червоного Хреста, який вилетів з Портуґалії до Біяфри: згинули 4 особи і знищився весь транспорт ліків і харчів.

У В'ЯЗНИЦІ В ЛОНДОНІ розмовляв адвокат Артур Гейнес з Алябами з перебуваючим там Джеймсом Ерлом Ресм, що його мають видати Америці, де його судитимуть за вбивство д-ра Мартина Лютера Кінґа. Цей адвокат сердився, коли журналісти наполягали на нього, щоб він відповів, відкіля Рей матиме гроші на оборонця йому, тому адвокатові, коштів вже другої подорожі літаком до Лондону та за судову оборону.

ДАНІЯ СПРОТИВИЛАСЯ, щоб ЗСА переводили з Ґренляндії ракетні досліди щодо атмосферичних впливів на ракети в далекій півночі. Ґренляндія знаходиться під суверенністю Данії. 40.000 мешканців Ґренляндії були сильно стривожені, коли в цьому році розбився над її територією озброєний атомовою зброєю супер-бомбовик Б-52.

УКРАЇНЦІ ЕДМОНТОНУ ЕНТУЗІЯСТИЧНО ВІТАЛИ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА; УКРАЇНЦІ ЗСА НАПЕРЕДОДНІ ДОВГОЖДАНИХ ВІДВІДИН

ПЕРВОІЄРАРХ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ОДУШЕВЛЕНИЙ ДОРОБКОМ ТА СЕРДЕЧНІСТЮ УКРАЇНЦІВ У КАНАДІ

Едмонтон. (М. Хом'як). — Зкінцем попереднього тижня, від 29 червня до 1-го липня ц.р. Едмонтон був тлом і місцем надзвичайного ентузіязму та справжнього підйому, як велика місцева Українська Громада вітала і гостила Первоієрарха Української Католицької Церкви, Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого.

Українська спільнота в Канаді переживає найбільше зрушення за ввесь час свого існування в цій країні. Приїзд Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа Сліпого перемінився не тільки в велетенський тріюмфальний в'їзд Найдостойнішого Гостя, але й струснув основно українську людину. Ніодин нарід не стелив своїх сердець у стіп своїх найбільших героїв і не співав таких похвальних гимнів подяки Творцеві неба і землі з глибини душі, як це діється на наших очах з приводу відвідин нашого Ісповідника за віру Христову й український народ, що його були прирекли на загладу. Торонто-Вінніпеґ - Едмонтон — це тільки вступ, це тільки увертюра до героїчної симфонії, що її з найбільшим захопленням виконують побожно українці Канади, бо серед них Кардинал. Своєю милозвучною динамічністю, своїм глибинним струсом цілої істоти української людини, полонить вона всіх українців у вільному світі, де тільки ступить нога цього великого бойовника Христа і кого поблагословить його святительська рука. Кожний з нас дивиться на Його Блаженство, як „на якийсь світильник небесний", що розпалює до грані всю істоту і заставляє кожного з нас імперативно здійснити „єдність і братолюбіє" як першу передумову нашого дальшого росту в глибину, висоту і широчінь та всебічної допомоги Страдальній Матері Україні. Цеж бо необхідна передумова. Поява Його Блаженства між нами являється „видимим оправданням" наших задушевних сподівань і наших надій на перемогу Любови, Правди і Справедливости. І тому IX Конгрес Українців Католиків Канади, що відбувся в Едмонтоні в днях 28-29 червня до 1 липня 1968 р. являється тільки історичним тлом, оцим „червоним киликом", що його постелили українці Канади під стопи незламного Ісповідника, який став уже давно символом „непоборности Христової Церкви силами ада" та символом нездоланої України.

„Він в ім'я Господнє — це ми знаємо і відчуваємо — приходить до нас, як голова всієї Української Церкви, і другого, іншого нам не шукати і не ждати" — ядерно і найбільш пророчисто підкреслив духовний асистент централі українців католиків едмонтонської єпархії о. Юрій Ковальський, напередодні приїзду нашого Первоієрарха („У. Вісті" з 27 червня 1968, ч. 26. Р. XI). Тому всі Владики Української Католицької Церкви в Канаді під проводом митрополита Кир Максима звертались уже час з заявами до Його Блаженства як свого майбутнього Патріярха. Тому делегати й учасники IX Конгресу Українців Католиків Канади вважають конечним — згідно з рішенням II Ватиканського Собору про Східні Церкви — створення Київсько - Галицької Патріярхії як завершення живучости Української Помісної Церкви та скликання її Синоду — сказано в одній з резолюцій Конгресу. І тому IX Конгрес вислав до Св. Отця, Папи Павла VI телеграму з подякою за батьківську прихильність Апостольського Престолу, зокрема особи Вашої Святости, виявлену протягом нашої історії і яку Ви останньо показали українським синам бажанням, щоб наш Верховний Архиєпископ і кардинал Йосиф Сліпий відвідав нашу Церкву і народ у Канаді. „Ми просимо Вашу Святість оживити наші надії, підтримати і зміцнити наші рішення, нашу готовість працювати для консолідації нашої Церкви і нашого українського народу підвищуючи Київсько - Галицьке Верховне Архиєпископство до гідности патріяршого престолу".

Приїзд Архиєрея

В п'ятницю 28 червня ц.р. пополудні цілих на летовище в Ніксу біля Едмонтону був такий оживлений, що хто свосчасно не виїхав з Едмонтону, припізнився на зустріч з Найдостойнішим Гостем. Точно о год 5.20 приземлився літак з Вінніпеґу і з нього появилась за декілька хвилин висока постать Верховного Архиєпископа і кардинала Йосифа Сліпого в білому клобуці митрополита і з посохом у руці, в товаристві митрополи-

(Закінчення на стор. 3-ій)

„Приїзд Верховного Архиєпископа — це найбільша подія для українців в Америці" — заявив Митрополит Амвросій

Филаделфія, Па. (МК).— „Приїзд Верховного Архиєрея Кир Йосифа до Америки буде одною з найбільших подій, яку будь-коли переживали українці в ЗСА" — заявив Митрополит Амвросій Сенишин, промовляючи до членів Екзекутивного Комітету для Привітання Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа. „Я буду вдячний, якщо в працю Комітету включиться якнайбільше охотників і буде стовідсоткова співпраця всього громадянства. Це не тільки обов'язок, але й великий привілей мати змогу привітати нашого Верховного Архиєрея, який довгі роки карався за Церкву й наш народ" — казав далі Владика під час другого засідання згаданого Комітету, в середу, 3-го липня цього року.

Відкривши молитвою засідання о год. 7-ій веч. в залі Митрополичої палати, Митрополит Амвросій передав провід голові Екзекутиви Митрополичального Комітету о. сов. Головінському, після чого ділові справи зреферував п. Ігнат Білинський.

Владика живо цікавився подробицями вже пророблеї праці й подавав власні пропозиції. У ході дискусії, що вив'язувалася кожночасно при обговоренні різних справ, Владика Амвросій повідомив, що з огляду на недостачу часу й конечність дати Верховному Архиєреєві можливість відпочити після подорожі, рішено відкласти Молебень в новому Соборі Непорочно Зачатої Богоматері, на неділю, 21-го липня ц.р. о 4 год.

Владика далі повідомив, що подробиці програми побуду Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа в Америці, про що була розмова минулого тижня (29 - 30 червня ц.р.) в Едмонтоні, Алберта, ще повністю не встановлені, бо для цього ще не було доволі часу. Владика висловив побажання, щоб у врочистостях, зв'язаних з візитою Верховного Архиєрея, масову участь взяли молодь та вірні не тільки з Філядельфії, але й ближчих та дальших околиць, і висловив радість, що зорганізована українська громада з запалом та ентузіязмом включилася в підготову привітання Найдостойнішого Гостя.

Під час засідання були створені різні Комісії: Бенкетова (голова: о. шамб. В. Лостик), Нічлігово - транспортова (голова: д-р І. Скальчук), Пор'ядкової Служби (голова: інж. В. Забродський), Декораційний (містці Ю. К. Ястремський, Хр. Дехват з співпраці з іншими мистцями), Координації молоді (д-р Р. Максимович та Б. Лужецький), Продажі жетонів (голова: п-і Ст. Вовчак). В імені Пресової Комісії звітував ред. М.В. Дольницький. Комісія Прилюдних зв'язків буде в заряді Митрополії.

Завдання кожної Комісії обмірковано в подробицях і до праці в них можуть голоситися через Відділ УККА ті, що бажають причинитися до звеличання Верховного Архиєпископа. Кожна з Комісій мас випрацювати подробиці своєї діяльности й про це звітувати на наступному засіданні Екзекутивного Комітету, в середу, 10 липня ц.р.

Одною з точок, що була ширше обговорена, була справа транспортації громадян з поодиноких парохій. Цією справою мають зайнятися оо. парохи й подбати про автобуси. Заплановано також звернутися з закликом до шкільної молоді (від четвертої кляси вгору), щоб вона взяла масову участь в Торжественній Божественній Архиєрейській Літургії на стадіоні „Спектрум", в неділю, 21 липня ц.р., в год. 11-ій перед полуднем, як теж подбати, щоб молоді, комбатантські та інші організації прибули на врочистість в однострях та з прапорами. Квитки на бенкет в ціні 25 долярів від особи можна замовити вже тепер оо. парохів, або у Відділі УККА. У всіх справах, зв'язаних з приїздом Верховного Архиєрея до Америки, від понеділка, 8 липня ц.р., можна звертатися на число телефону WA 3 — 5362.

„Дар Любови" слід висилати до Митрополичої Канцелярії (815 Н. Франклин вул., Філядельфія, Па., 1922) з дописком „Фонд Кардинала Йосифа", а прізвище поодиноких жертводавців, як і назви організацій - жертводавців, будуть передані Верховному Архиєпископові.

До Світової Ради Церков приймуть, мабуть, також Католицьку Церкву

Упсаля, Швеція. — В цьому невеликому, але славетному з його університету шведському місті засідає від 4 до 19 липня ц.р. конгрес Світової Ради Церков, яка охоплює 237 різних Церков й визнань, здебільша православних і протестантських, з 80-ох різних країн. Участь у тому конгресі бере 720 делегатів, що репрезентують 350,000,000 християн, і коло 1,500 гостей. Між прибувними є численна група духовників і світських членів Католицької Церкви, які прибули в характері гостей-обсерваторів. Папа Павло VI прислав тому конгресові своє благословення, а також кардинал Августин Беа, президент Секретаріяту для християнської Єдности в Апостольській столиці надіслав туди обширного листа. Роберто Туччі, монах Чина Ісусовців, редактор римського журналу „Свіліта Католіка" поручав у своїй промові прийняття до Світової Ради Церков також Католицької Церкви, щоб влегшити й пожавити дискусію про єдність всіх християнських віровизнань. Названий духовник твердив, що головною проблемою такого з'єднання не є догматичні різниці, як ось зверхність Папи, а психологічне підложжя та справи практичного значення. Генеральний секретар Світової Ради Церков д-р Юджин Карсон Блейк позитивно прихильно до можливости участи Католицької Церкви в Світовій Раді Церков.

Українці Ню Йорку приготовляються до зустрічі Верховного Архиєпископа

Ню Йорк. — Українці цієї світової метрополії з великою увагою й наполегливістю приготовляються до зустрічі і привітання Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа під час вже недалеких його перших відвідин. Тісно співпрацюючи з Громадським Комітетом Стемфордської Дієцезії, покликаним для тієї ж цілі Стемфордським Владикою Йосифом Шмондюком, місцевий Об'єднаний Комітет Американсько-Українських Організацій, що його очолює адв. Р. Гуглевич, скликає у вівторок, 9-го липня ц. р. о год. 8-ій вечері в Народному Домі чергові наради представників громадських організацій та установ для дальшого обміркування програми відвідин і привітань. Цей же Комітет рівночасно інформує, що в середу, 10-го липня о год. 7.30 вечора в залі УНДому відбудеться перша проба об'єднаних хорів митрополії Ню Йорку і Ню Джерзі з участю хорів: „Думка", хору ім. Митрополита Шептицького та всіх церковних хорів: церкви св. Юра, церкви св. Духа і церкви св. Миколи (Бруклин), церкви Св. Хреста (Асторія), церкви Св. Покрови (Бронкс і Озон Парк) та церкви св. Івана Христителя в Нюарку. До участи в об'єднаних хорах запрошені також усі співаки, які й не є членами будь-якого хору, але бажали б своїм співом причинитися до звеличання нашого Князя Церкви. Програма відвідин Блаженнішого Верховного Архиєпископа в Ню Йорку ще з точністю не устійнена, але передбачається можливість двох Святих Літургій, одної під вільним небом і одної в катедрі св. Патрика, із співом для цієї мети об'єднаних хорів метрополії.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ВІДБУВ У ШИКАГО 15-ТУ КОНВЕНЦІЮ, ПАНІ ПУШКАР ПЕРЕОБРАНА НА ГОЛОВУ

Шикаго. (М. Д. — телефоном) У п'ятницю, суботу і неділю 5-7 липня 1968 тут в готелі Конрад Гілтон відбулася 15-та з черги крайова конвенція Союзу Українок Америки, в результаті якої пані інж. Стефанія Пушкар була переобрана на голову цієї заслуженої центральної організації українського жіноцтва в Америці. В конвенції взяли участь делегати Відділів СУА не тільки із східних та середних стейтів, але й віддалених, як Каліфорнія, Арізона, Флорида та ін. Підготовив Конвенційний дуже дбайливо Конвенційний Комітет, що його очолювала пані Любослава Шандра, яка й відкрила конвенційні наради, вітаючи прибулих на конвенцію довголітню попередню і тепер почесну голову пані Олену Лотоцьку, голову пані Пушкар і Головну Управу та делегатів, репрезентантів організацій і гостей. В дальшому обрано Президію Конвенції з пані ред. Лідією Бурачинською, як головою та д-р Ириною Падох і пані Анастазією Вокер, як її заступницями. Про діяльність СУА впродовж трьох років від попередньої конвенції звітувала пані Пушкар. Праці Конвенції проходили крім пленарних сесій, в трьох комісіях-панелях: 1. англомовному панелі про підтримку боротьби за права людини тут і у світі (з участю двох панелісток з американських жіночих організацій), 2. панель молодечих Відділів СУА про ролю молодого жіноцтва в СУА та 3. дискусійний панель про напрямні дальшого розвитку СУА. В програмі Конвенції відбувся також репрезентативний бенкет, під час якого головну промову виголосив президент Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців та президент Комітету Українців Канади о. д-р Василь Кушнір. Бенкетом проводила пані Орися Гарасовська. Під час Конвенції в окремих кімнатах була виставка образів мистців Володимира, Оксани і Юрія Мошинських та виставка жіночої творчости. Виставку відкрила пані Рома Турянська. З нагоди конвенції появилася пропам'ятна книжка під загальною редакцією Любомири Денисюк та в мистецькому оформленні Оксани Мошинської. До Головної Управи СУА на нову трирічну каденцію були обрані, крім голови пані Пушкар, три заступниці голови: пані Лідія Бурачинська (Філядельфія), пані Анастазія Вокер (Дітройт) та пані Софія Крупка (Шикаго). На секретарку СУА обрана пані Осипа Грабовенська.

Джансон обіцяє Середущій Америці допомогу на нарадах президентів в Сан Сальвадорі

Сан Сальвадор. — 6-го липня президент Джансон прибув на наради президентів п'ятьох американських держав в Центральній Америці: Ґватемалі, Сальвадору, Гондурасу, Нікараґві і Коста Ріка. В Сан Сальвадорі вітали американського президента десятки тисяч осіб. Це ентузіястичне привітання захмарили гурти лівих студентів, які кидали яйцями й червоною фарбою на авто американського президента, коли він їхав з летовища до міста. На летовищі зібралися президенти: Сальвадору — Фідель Санчес Гернандес, Ґватемалі — Хуліо Сезар Мендез-Монтенеґро, Гондурасу — Освальдо Льопез Арелляно, Нікараґви — Анастазіо Сомоза Дебайлі і Коста Ріки — Хосе Х. Трехос. Президент Джансон відповів на привіт довшою промовою, в якій сказав, що „об'єднання є справою бути або небути для кожного громадянина цих держав і для майбутнього покоління". Президент зазначив, що ЗСА зі щирого серця підтримують цю інтеґрацію в Центральній Америці та допоможуть фінансово, щоб її здійснити. ЗСА дають $30 мільйонів до Центрального Американського Банку Розвитку і $35 мільйонів індивідуальних позичок для заінтересованих держав. Крім цього ЗСА дають 8 мільйонів шкільних підручників та 250,000 підручників для вчителів. Та президент Джансон підкреслив, що американська допомога не поможе, коли самі ці-держави не матимуть волі самі собі допомогти. Пізніше на спільних нарадах схвалено спільну Деклярацію, в якій президенти стверджують, що багато вже зроблено для економічного об'єднання Центральної Америки, але ще більше треба зробити.

СССР злагіднив свою закордонну — загострив внутрішню політику

Москва. — Ніби-то більш компромісова політика супроти Америки та водночас загострена політика супроти всіх ніби-то відхильників від комуністичного догматизму і, зокрема, супроти всіх неросійських „республік" СССР — це компроміс, що його осягнули в своїй закулісовій боротьбі суперницькі групи кремлівської верхівки — твердить московський кореспондент „Н. Й. Таймс-у" Пітер Ґрос в кореспонденції до того щоденника 7-го ц. м. Совєтський уряд посилив свій „критицизм супроти так званих націоналістичних тенденцій в республіках від Молдавії до Узбекистану". „Буржуазні пропаґандисти" буцім-то використовують „політично незрілих" громадян задля підсилення їх націоналістичних почувань та звернення їх проти Совєтів. Московський центр скрипів „ідеологічну кампанію" супроти тих всіх, які в неросійських республіках „підкреслюють свій власний національний розвиток та поменшують вартість єдности совєтської держави". Названий американський кореспондент наводить на прикладі тільки Узбекистан і тамошню московську русифікаторську політику, яка накидає узбекам російську мову, як „міжнародну мову", що „грає велику ролю у взаємних між народами стосунках". В заміну за таке загострення внутрішнього курсу — совєтські правителі підписали давно схвалений і ратифікований консулярний договір з ЗСА та погодилися на переговори про обмеження нуклеарного зброєння.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 -- authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Краща чи гірша ситуація

В останніх тижнях сталося кілька подій, які вказують неначе на відпруження міжнародної ситуації. Започатковано Паризьку конферецію, безпосередні офіційні розмови між Північним В'єтнамом і З'єднаними Стейтами. Правда, вони покищо обмежуються взаємними обвинуваченнями, але це щойно перша пропагандивна стадія розмов, і обидві сторони, очевидячки, знайдуть вихід, який „врятує їх обличчя" і дозволить їм перейти від полеміки до діла. Підписано договір проти поширення атомової зброї і у Вашингтоні та Москві проголошено, що ЗСА й СССР рішили розпочати переговори про обмеження атомового збросння. Правда, підписаний договір не має великого практичного значення і заповіджені нові переговори не ворожать поважного реального висліду. Все ж — це нові назверхні прояви „співіснування". Промовчання совєтським пропагандивним апаратом схоплення американського літака з 214 вояками, що летіли до В'єтнаму, вказує на те, що Москва таки дійсно не хоче псувати тієї ілюзії „співіснування".

Але водночас читаємо у такому авторитетному журналі, як „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 8 липня ц. р.: „Совєтські лідери Брежнєв і Косиґін, які свого часу лагідно муркотіли, стають знову злобними, приймаючи „тверду лінію" всередині й назовні російської імперії. „М'яколінійники" в ЗСА й оптимісти в Східній Европі, які запевняли, що СССР змінився, повинні зревідувати той свій погляд". Очевидно: зростання поліційного режиму в СССР, нові лайки проти Західньої Німеччини, незмінна ставка на арабів і ворожнеча проти Ізраїлю, посилена кампанія проти американських закордонних військових баз під покришкою „роззброєння" — виправдують твердження названого американського журналу. Ні в одній актуальній міжнародній політичній справі Москва не виявляє ознак відступу від аґресивних позицій.

Совєтська політика завжди заскакувала світ несподіванками. Вони радше тактичного порядку, бо суть політики, політичних цілей і настанови Москви не змінюється. Чи Москва рішила тепер шукати нової „передишки" — побачимо на її ділах.

Побажаний відгомін

Найновіші події в Україні, включно з закритими судами, вже знайшли досить широке насвітлення в американській та світовій пресі. Українська проблема, як проблема однієї з найбільших кількісно поневолених націй, знаходить більше й більше зрозуміння у західньому світі. Нещодавно 14-й телевізійний канал у Вашингтоні присвятив цілу годину на пересилання панелю - обговорення на українську тему — з гострим засудом імперіялістично-російської суті СССР. Почитний і серйозний журал „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" у числі з 8 липня, в огляді „Комуністична Европа", доніс до мільйонів американців ствердження, що в СССР тільки дещо більше як половина населення є росіянами, а майже 100 народів і народностей не користуються національними правами: „Їх пригнічував раніше царизм, і їх ніколи не звільнили з неволі червоні". Журнал пише: „У національних „республіках", в Україні, Латвії чи Узбекістані кожний прояв стремлінь до незалежности розглядається Кремлем, як зраду і відповідно трактується". У журналі згадано про засуджених українських інтелектуалістів. Увагу до безпідставно засудженого В. Чорновола та інших діячів культури виявляє відома американська організація Міжнародна Амнестія. У листі з 26 червня ц. р. її екзекутивний директор Пол Лайонс повідомляв, що Міжнародна Амнестія вже вислала пакунки для деяких українських в'язнів у Мордовії, „але ми не одержали жадного підтвердження, що їх вручено в'язням". У листі сказано, що „ми, звичайно, й надалі будемо добиватись для в'язнів людських умов".

Самий факт створення СКВУ, участь української делеґації в Міжнародній Конференції Прав Людини в Тегерані, відповідні листи й інформації від УККА та інші заходи, а найголовніше — сміливі виступи самих українців на батьківщині проти народовбивчої практики окупаційного режиму починають давати важливі наслідки.

Мих. Калимний

РОСІЯ — ЗАГРОЗА ДЛЯ ВСІХ НАРОДІВ

Куритиба. — Видатний бразилійський совєтознавець Ніколас Боєр в провідному часописі „О Естадо де Сан Павло" перше, ніж перейти до викладу теми, куди прямують московські провідники, у своїй великій статті „Народи втрачають батьківщини" перестерігає тих, на кого роззявлена паща московського імперіялізму.

З фактичним розпадом Французької і Британської імперій, — пише Ніколас Боєр, Москва вирішила заступити їх обох у світових мірилах. Тож коли досі Російська імперія зростала виключно на континенті, підкорюючи одну за другою сусідні країни, то тепер вона зазіхає на заморські держави. От у цьому лише, в способах „зростання" імперії, в способах загарбань чужих теренів і полягає різниця між царською й комуністичною Москвою.

З поміччю нової техніки, головним чином авіяції, морської фльоти, а також далекодіючої зброї Москва плянує не тільки ступати крок за кроком вперед, а й „стрибати" навіть через ще не підкорені країни, сподіваючись привести їх „у належний вигляд" пізніше.

Російський царизм русифікував аристократію підкорених Москвою народів, разом з тим надаючи їй широкі права та матеріяльні блага. Подібне робиться й тепер — русифікується „нову клясу"-партію, відтак державно-правлячий апарат, а той, в свою чергу, аж з шкіри лізе, денаціоналізуючи підлеглі йому маси населення. В СССР ідеологія комунізму перетворилася в державну великоросійську рацію. Конкретно становище там таке: формально є диктатура пролетаріяту, яку здійснює не робітництво, а партія, а ще вірніше її кожночасні вожді; диктатура та провадиться в інтересах держави, тобто великоросійської рації, отже, в дійсності існує диктатура росіян над неросіянами.

У Совєтському Союзі неросійські нації фактично позбавлені можливостей розвиватися на своїх історичних територіях, к у л ьтивувати свою мову, підносити свою національну культуру, вивчати свою історію. Замість цього, їх молодь переселюють в інші країни і змішують там з різнонаціональним населенням, що вже в наступній ґенерації видає з себе „русских людей". Переселенням до теренів неросійських націй переважно росіян, встановленням повної зверхности російської мови над місцевою, „зближенням" місцевої культури з російською, піднесенням „на щит" того історичного періоду, який пройдено тим чи іншим неросійським народом у московському окупаційному ярмі, визначенням всього СССР як „батьківщини" для кожного неросійського народу, а Москви як всесоюзного „серця" і „столиці", Москва позбавляє власних історичних батьківщин кожен неросійський нарід.

Ніколас Боєр в іншій статті „Росія виповнює вакуум влади" докладно зупиняється на відомому заповіті російського імператора Петра I-го. З того заповіту цитує таке: „Наступати безупинку в напрямку на північ вздовж Балтійського моря, а також на південь, вздовж Чорного моря. Мати на увазі захоплення Константинополю та Індії. Стреміти до панування над цілим світом..."

Російський і м п еріялізм просочується в усі боки світу. Сьогодні його ми бачимо від Одри і Нісси до Тихого океану, в Арктиці, на висотах Гіндукушу. „Маючи перед собою на увазі „Константинополь та Індію", російський імперіялізм поступово опановує арабські країни, пролазить до Суезького каналу.

В квітні совєтський корабель „Дмитрій Пожарський" складає несподівану візиту „доброї волі" до портів Індії Бомбаю й Мадрасу, а потім повертається на свою базу до Владивостоку. Це перший раз в історії військовий совєтський корабель — „флаґман" опинився в індійських портах і вперше совєтський червоний прапор замайорів в Індійському океані. А головне те, що совєтська фльота з Тихого океану вже має безпосередній доступ до Індії.

Слідом за „Дмитрієм Пожарським", уже в травні, два інші совєтські військові кораблі навідуються до портів Ірану. Це вперше після катастрофи російської фльоти в 1905 році російські військові кораблі відбули такі далекі рейси від своїх баз у Чорному й Балтійському морях. Не треба мати великої проникливости, щоб збагнути, що ці „візити" зроблені згідно з давнім пляном російського імперіялізму.

Використовуючи кризовий стан у взаєминах Ізраїлю з арабськими країнами, совєтська військово - морська фльота вже отаборилася в Середземному морі. Складається вона з корабля - вистрілювача ракетних набоїв' восьми винищувачів, восьми підводних човнів та багатьох допоміжних одиниць і ввесь час поповнюється новими бойовими кораблями. Совєтські морські бази є сьогодні в таких середземноморських портах: Александрії, Порт Саїді, Мерс-ель-Кебірі.

Протягом останнього десятиріччя Москва надала воєнної допомоги арабським країнам на суму два більйони долярів. За цей же час 6 тисяч арабських старшин перейшли вишкіл в СССР, а совєтських військових „консультантів" в арабських країнах є тепер: в Єгипті — 900, Альжирі — 500, Сирії — 170, Іраку — 100 осіб.

Після поразки арабів у війні з Ізраїлем, противників просякання М о с к в и на Близький та Середній Схід викинуто з арабських армій. За неповними підрахунками, з єгипетської армії усунуто понад 800, а з сирійської понад 100 високих старшин, обвинувачених у „контрреволюції". В такий спосіб Москва перебрала в свої руки контролю в головних штабах армій згаданих країн. Арабські лідери не розуміють того, що Москва допомагає їм не з почуття солідарности, а з бажання встановити над тими країнами свою владу.

Старі й нові керівники Російської імперії однаково були і є задивлені в її всесвітність, для осягнення чого працювали й працюють з покоління в покоління. Зміна режиму в Росії з білого на червоний тільки посилила московські імперіялістичні потягнення.

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ НА ПРЯШІВЩИНІ

(УПБ, Рим). — Останнім часом дуже пожвавилося українське релігійне і національне життя на Пряшівщині, цій з Лемківщиною найдалі на захід висуненій землі українського поселення. Організаційне оформлення національної української свідомости дуже нове, постало щойно в двацятих роках, натомість церковне начислює вже понад півтора століття, хоч може й не завжди з виразним обличчям.

Українське н а с е лення Пряшівщини від давніх часів було включене до Мукачівської єпархії і разом з усім закарпатським населенням ділило долю під тяжким мадярським ярмом. Щойно у 1816-18 роках 193 західних парохії з 150.000 вірних виключено з цієї розлогої старовинної Мукачівської єпархії і створено нову з осідком у Пряшеві. Рядив нею до 1841 року перший пряшівський єпископ Кир Григорій Таркович. По першій світовій війні, з новим розподілом закарпатських земель Пряшівська єпархія переживала тяжкі часи. Від 1922 р. до 1926 р. завідував нею український єпископ у Югославії, Кир Діонізій Няраді, аж доки не призначено 1926 року нашого рідного владику для Пряшева Кир Павла Гойдича, ЧСВВ. 1947 року одержав він ще єпископа-помічника, також українця, в особі Кир Василя Гопка. Тоді ця єпархія начислювала 240 парохій і понад 300.000 вірних.

Як відомо, в Чехо - Словаччині Католицька Церква була роками пригнічувана „сталінським" режимом цієї країни, а справами католицького духовенства в дійсності завідував комуністичний орган під назвою „Рух священиків миру" під проводом екскомунікованого священика й комуністичного міністра здоров'я Плойгара. Останній конґрес цього „руху" відбувся 15 лютого 1968 року. На тому конґресі згаданий священик Плойгар знову почав атакувати кардинала Берана і всіх тих, що залишилися вірними Апостольській Столиці. Але встав один з приявних священиків на ім'я Володимир Рудолф і відважно сказав: „Досить уже того! Ваш рух є тільки інструментом зовнішніх політичних кругів і ніяк не репрезентує ані чехословацького клиру, ані Католицької Церкви цієї країни. Вже час, щоб ми той рух зовсім змінили". Його слова прийнято оплесками, і від того часу Плойгарова група залишилася в незначній меншості.

У квітні ц. р. прийшла тотальна зміна політичного режиму в Чехо - Словаччині. Сталінська кліка А. Новотного провалилася, а новий керівник партії А. Дубчек почав демократизувати державу. Його реформаторській ідеології завдячуємо також і віднову Католицької Церкви цієї країни. З цієї віднови користуються також і українці. Як знаємо, Українська Католицька Церква на східній Словаччині 28-го квітня 1950 р. була зовсім зліквідована так, як це сталось з Українською Католицькою Церквою в Західній Україні.

Обидва наші Владики, Кир Павло і Кир Василь, а також священики, що не хотіли перейти на православ'я, були арештовані і запроторені до концентраційних таборів на примусові роботи. Пряшівську єпархію віддав уряд Московському патріярхові, який рік пізніше створив окрему православну автокефальну митрополію Чехо - Словаччини з осідком у Празі, а на терені Пряшівщини створив ще одну єпархію в Михайлівцях.

Кир Павло Гойдич помер у в'язниці в Леопольдові 19 липня 1960 р. як ісповідник святої віри, а Кир Василь Гопко вкінці в 1965 р. звільнений від арештів проживає до наших днів в одному з монастирів Чехії, без права на єпископську діяльність у Пряшівській єпархії. Були намагання збоку словаків представити його перед світом як людину зламану життям і недужу, але недавнє його звернення через пресу до своїх вірних виявило безпідставність такого намагання морально виелімінувати владику - страдальця. Регабілітація Кир Василя Гопка ще не завершена і можливо дехтоволів би тепер замість нього бачити на пряшівськім престолі якогось не-українця.

Загально, в Чехо - Словаччині йде намагання тепер привернути цілій Католицькій Церкві, отже й Церкві східнього обряду, права з-перед двадцяти років. Зокрема, багато про це говориться тепер на Пряшівщині. Однак, ця справа ускладнена тою обставиною, що ліквідація „Греко - Католицької" Церкви, як її там далі називають, відбулася саме тоді, коли розвивалась посилена українізація, а рівночасно впроваджувався строгий комуністичний режим. Серед простолюддя ці рівночасні процеси дещо асоціювалися, і тепер декому тяжко погодити привернення прав Греко - Католицької Церкви з українським характером громадського життя та з новим, зміненим устроєм. Тому там тепер усуміш вживають термінів: „українець", „русин" чи „греко-католик", розуміючи їх то як синоніми, то як вияви різного світогляду цих самих людей. Навіть термінів „словак - греко - католик" уживають в різнім значенні, відносячи його деколи й до українців Пряшівщини.

Ті цікаві прояви можна ясно спостерігати у пряшівській пресі: у часописі „Нове Життя", що 18-ий рік виходить двічі на тиждень, у місячнику „Дружно Вперед" чи в літературнім журналі „Дукля". Всі ці публікації редаґовані українською літературною мовою, містять статті дуже цікавого змісту. Одною з головних проблем, якою займаються там тепер, є відновлення Української Народної Ради Пряшівщини, що її зліквідовано у 50-их роках. Культурним життям Пряшівщини керує тепер Культурний Союз Українців Трудящих Чехо - Словаччини, що має свої відділи по всіх більших місцях українського поселення.

У столиці Чехо - Словаччини, у Празі, живе коло 4.000 українців, які також зорганізували свій відділ Культурного Союзу (Kulturni svaz ukrajinskych pracujucich, Praha 1, post. schr. 242, Czechoslovakia). Там гуртується багато інтеліґенції, як з Пряшівщини, так і з інших околиць Закарпаття, чи взагалі з України. Вони радо нав'язали б культурні зв'язки з іншими українськими центрами науки та видавництвами, щоб могти обмінюватися чи просто одержувати наші видання. Так то ця зовсім крайня на заході частинка української Срібної Землі, Закарпаття, хоч останньою пробудилась до свідомого життя, розвиває його, не зважаючи на найтяжчі труднощі.

Зокрема доходять до нас потішаючі вістки про церковне життя Пряшівщини. Відважний клир колишньої Греко - Католицької Церкви на Пряшівщині чекав тільки на слушний момент, щоб заявити свою вірність Апостольській Столиці. І в квітні цього року цей сподіваний момент надійшов. Як подає офіційний орган чехословацької компартії „Руде Право": „В останньому місяці колишні греко - католицькі священики і миряни стають знову активними. В Кошицях 135 священиків створило Акційний Комітет, який у своїй резолюції домагається знесення і анулювання рішень „Пряшівського Синоду" з дня 28 квітня 1950 р. Рівночасно вони домагаються леґальної віднови Греко - Католицької Церкви і повернення її церков та парафій".

Від того часу число повернених священиків зросло вже до двох сот. Вони всі гуртуються коло Преосв. Кир Василія Гопка, який зосереджує всі свої сили для відновлення своєї втраченої єпархії. Сподіваємося, що старання Преосв. Кир Василія увінчаються успіхом і Українська Греко - Католицька Церква на східній Словаччині заживе своїм давнім блиском.

Цими днями надійшла до Риму вістка, що 13 червня ц. р. чехословацький уряд вирішив поновити права Греко - Католицької Церкви в Чехо - Словаччині.

З НАШИХ БУДНІВ

ПРОБЛЕМА МАЛОЇ ІРЦІ

Авторові цих рядків здавалося, що він уже повністю вичерпав календарну тематику, що тієї дразливої теми не треба й не варто більше зачіпати. Тим часом останні відвідини Союзівки довели, що так воно не є, що календарна криза існує перманентно, а то й прибирає ширші, так би мовити, аспекти, стає проблемою не лише батьків, але й дітей!

Ірця з Шикаґо — це моя добра знайома, а то й, можна сказати, любов з давніх років. Уперше я зустрів її на Союзівці, коли їй було всього три рочки. Та вже тоді вона виглядала на дуже серйозну дівчинку. В „старому краю" про таких дітей казали: „Говорить, як старе!" Тепер же, коли Ірця підросла і стала ученицею другої кляси народної школи, вона ще більше споважніла — стала особою з проблемами.

— Я маю проблему, прошу пана, — призналася мені Ірця по дорозі до басейну. — Бо моя мама святкує за новим календарем, а тато за старим. А я люблю однаково маму й тата і не хотіла б робити між ними різниці. Я, вправді, ходжу до церкви з мамою, але часом хочеться піти і з татом, за його календарем. Але в останньому часі в школі так багато завдають вчитися, що в мене часу немає два рази святкувати!

Свідомий того, що до родинних і календарних справ не варто втручатися сторонній людині, я не забирав слова в цій замотаній афері, лише зафундував Ірці трускавкове морозиво, щоб хоч трохи осолодити її гірку дитячу долю, спричинену календарним розбратом.

Проте, ні фунт морозива не розв'яже проблеми, яку має панна Христя, до речі — теж з Шикаґо, що працює секретаркою в канцелярії Союзівки, а в університеті студіює німецьку мову. В панни Христі виходить ця проблема навиворіт: у неї тато заявився за новим календарем, а мама — за старим. Але на цьому не кінець мороці: тато, талановитий публіцист, автор вдумливих статтей на політично-соціологічні теми, любить теж час від часу зачепити у „Свободі" календарну тематику...

— З деякого часу, — каже панна Христя, — я з острахом беру до рук „Свободу", щоб не попасти на татову статтю в котрій він критикує календар моєї мами!

Може й тому, щоб не тривожити своєї красної доні, „з деякого часу" тато перестав поміщувати свої статті з „Свободі". А шкода, бо автор цих рядків належав до найуважливіших його читачів.

Ікер

З ВІДГУКУ ПРО ПОВІСТЬ „РОДНЯ"

Видавництво „Маяк" випустило історичну повість з княжих часів в Україні, „Родня" М. Смоленчука, назву якої взято з назви історичного замку. В рецензії в „Літературній Україні" з 28 червня сказано, без зазначення, якою мовою вийшов твір: „Вся повість пройнята високим духом патріотизму. Любов до рідної землі перед лицем смертельної небезпеки об'єднала і смердів, і втікачів, і заможних гридні, і пастухів, і ченців, які ладні вмерти в лютій січі, ніж скоритись ворогові".

Валентин Мороз

РЕПОРТАЖ ІЗ ЗАПОВІДНИКА ІМЕНИ БЕРІЇ

(8)

Всі осуджують злочини фашизму проти єврейського населення. І преспокійно ходять по могильних плитах з єврейських цвинтарів, що ними вкстелено тротуари багатьох міст. Тротуари виклали німці — це правда. Проте німців давно нема, а по осквернених іменах померлих досі ходять у дворах львівської та івано-франківської в'язниць. Ходять доценти і кандидати наук Івано-Франківського педінституту. І коли до цього часу хтось встиг захистити докторську дисертацію — то по людських іменах ходять професори. У дворі інституту до мого арешту лежала купа плит про запас. Їх розбивали і використовували на господарські потреби. Розбивали під акомпанімет лекцій з естетики і філософії. Так буде доти, поки згори не поступить наказ обуритися варварством німців і спорудити пам'ятник з цих плит. А до цього їх можна зневажати.

Гвинтик — виміряний ідеал кожного „тоталізатора". Слухняний табун гвинтиків можна наректи парламентом, вченою радою — і з ними не буде ніякого клопоту, ніяких несподіванок. Гвинтик, якого наречуть професором чи академіком, ніколи не скаже нічого нового, а коли вже здивує, то не новим словом, а блискавичною зміною своїх концепцій на протязі доби. Табун гвинтиків можна наректи Червоним Хрестом — і він буде підраховувати калорії у Африці, але нічого не скаже про голод у себе вдома. Гвинтик вийде з тюрми і відразу ж напише, що він там не сидів, ще й назве брехуном того, хто вимагав його звільнення (як це зробив Остап Вишня). Гвинтик буде стріляти, в кого звелять, а потім по команді боротись за мир. І останнє, найважливіше: після перетворення людей на гвинтики можна безпечно вводити яку завгодно конституцію, дати право на що завгодно. Цілий фокус в тому, що гвинтику навіть не прийде в голову думка скористуватись цим правом.

Не дивно, що гвинтика посилено афішували, виставляли як ідеал. І це не історія, це дійсність. Десь в шкільному коридорі учні зачитуються Симоненковим: „Ми не безліч стандартних „я", а безліч всесвітів різних", а поряд на стіні стандартне дадзибао, вивішене піонервожатою, розповідає про піонерку, яка врятувала телят під час пожежі. Все охопило полум'я, дах ось-ось міг обвалитись, але вона виганяла телят. І коли б піонерка загинула, гвинтики не побачили б у цьому чогось ненормального, навпаки, виставили б цей випадок як взірець для інших.

В суспільстві гвинтиків є закони, що охороняють тигрів і удавів від браконьєрства. „Гуманізм" дійшов до того, що навіть посадили в тюрму людей за вбивство лебедя Борьки в Москві. Можна сподіватись, що гуманізм колись пошириться і на людей. Але доки життя піонерки цінитья менше, ніж життя теляти, лозунг „Все для людини, все для блага людини" всерйоз не можна сприймати. Цінність особистості усвідомлюють тільки там, де вона вважається неповторним, окремішнім. Там, де вона перетворена на гвинтик, деталь, яку можна замінити іншою, цінність людини вимірюється її мускульною силою. Гуманізм в такому суспільстві сприймається як фальшиве гасло, що не має нічого спільного з дійсністю. Теля — це матеріяльно- технічна база, першооснова, в порівнянні з якою духовне начало (що міститься в піонерці) є жалюгідною надбудовою. Теля — це готова продукція, піонерка — своєрідна сировина, що зветься трудрезерви. В часи людожерства ця піонерка, без сумніву, цінилася б дорожче: вона була б принаймні м а т е р іяльною цінністю, поряд з телям.

В „Известиях" була „воспитательная" стаття про кочегара. Паровоз, який відвіз потяг у Фінляндію, на фінській станції вийшов з ладу, і треба було гасити топку, щоб відремонтувати його. Але кочегар вирішив „показать финнам работу": виконати ремонт при незгашеній топці. Тобто кочегар вирішив те, що йому „порадили" опікуни, які дбайливо супроваджали його за кордоном, щоб не заблудився. Газета, щоправда, забула про це написати. Як би там не було, топку не гасили, і кочегар виконав ремонт з риском для життя. Фінни були вражені, як пише газета, мужністю кочегара. Так фінни були вражені, але не мужністю. Просто в о н и вперше бачили, як людина цінить своє життя дешевше від центнера вугілля. Проте серед гвинтиків це вважається героїзмом.

Шагают бараны в ряд
бьют барабаны
шкуры для них дают
сами бараны.

(Брехт)

ОРГІЯ НА РУЇНАХ ОСОБИСТОСТІ

Один розумний інженер на питання, чому він став інженером, а не, скажімо, мистецтвознавцем, відповів: „Тут менше іксів". В цьому принципова різниця між так званими точними науками і гуманітарними, що стоять однією ногою на площині логіки, другою ж — на площині ірраціонального, поряд з мистецтвом. Так званий технічний інтеліґент, твердо впевнений, що філософія „займається д у р н и ц я м и", „переливає з пустого в порожнє", не зумів дорости до простої істини: філософія, на яку він дивиться зверхньо, витягає з туману ірраціональних підземних глибин предмет дослідження і дає йому в руки, щоб він міг їх зміряти сантиметром. Але в тому то й річ, що цілий комплекс духовних понять, завдяки яким людина стала людиною, не піддаються ні сантиметру, ні секундоміру. Це — вища сфера, недоступна прикладним наукам. „Математика, медицина, фізика, механіка...; чим більше їх вкушаємо, тим сильніше палить наше серце голод і спрага, а груба наша остовпілість не може догадатись, що всі вони суть служниці при господині і хвіст при своїй голові, без якої цілий тулуб недійсний" (Сковорода). Хімік, віднімаючи і додаючи речовини в колбу, може точно продемонструвати, яка з них є причиною реакції. Історик, навіть безсумнівно впевнений у своїй істині, ніколи не зможе так переконливо, наочно показати причини історичного явища: він не зможе поставити експеримент, він має справу з абстракцією. Після програної війни з Японією в 1894 році китайці прийшли до висновку, що причиною невдачі була... заміна луків кремінними рушницями. Їм доводили, що причина — в повному придушенні особистості, яке привело до застою і в матеріяльному виробництві, але показати їм це, точно, з математичною точністю, ніхто не міг. Недаремно Шоу писав: „Головний урок історії полягає в тому, що люди не беруть від історії ніяких уроків".

(Далі буде)

УКРАЇНЦІ ЕДМОНТОНУ

(Закінчення зі стор 1-ої)

та Кир Максима і Владики Кир Андрея Роборецького. Перед літаком ждали на достойних гостей голова Ділового Комітету д-р Мелетій Снігурович та о. канцлер Михайло Сопуляк і Первоієрарх в їх окруженні та асисті лицарів Колюмба вийшов сходами до горішньої приймальної залі, де хор „Думка" під орудою М. Іваника, привітав традиційним многоліттям, діти РІШ в народних строях вручили китиці цвітів з привітанням „Вітайте Архиєрею", а о. канцлер М. Сопуляк привітав Найдостойнішого Гостя, бо авто з Владиками Кир Нілем та Кир Ізидором застрягло подорозі. Отець канцлер говорив:

Ваше Блаженство! В імені Владики, що десь застряг по дорозі, вітаю Вас в нашому Едмонтоні. Далекий він від Львова, котрий ми всі залишили. Далекий він усім нам, а одночасно близький. Ніхто з нас не сподівався, що ми колись будемо вітати Вас тут, в далекій Канаді, де 80 років тому приїхали наші поселенці і запустили своє коріння, збудували нове життя, збудували частину України. І сьогодні дуже приємно вітати Вас, так би сказати складати іспит, перед Вашим Блаженством, з наших осягів і з наших невдач. Були такі і були такі. Я думаю, що Ваша поїздка тепер, Ваше Блаженство, піднесе наші серця, нашого духа. Ваша поїздка, Блаженніший Архиєрею, як колись нашого незабутнього митрополита Андрея, залишиться в пам'яті не лише сучасного покоління, але діти, внуки і правнуки будуть розказувати про Ваші відвідини, як сьогодні розказують про відвідини незабутнього Слуги Божого Митрополита Андрея. Вітайте в нашому Едмонтоні, будьте з нами і між нами. Дай Боже, щоб це не була остання Ваша поїздка. Дай Боже, щоб ми могли Вас вітати деінде може звідси, на нашій рідній Україні.

Під час слова о. канцлера Сопуляка, приїхали Владики Ніл та Ізидор. Тим часом Первоієрарх, відповідаючи на привітання, говорив:

Ваше Преосвященство і Дорогий Отче Канцлере! Коли я вступив тут на вашу едмонтонську землю, то я відчуваю передусім одне, дуже сильне, почування. Здається, що нема такого конгресмена, який би по стільки милих переходах, по стільки несподіванках, і то гарних несподіванках, прийшов осьтут до Вас, прийшов не як десь у чужу землю, але прийшов між своїх; як о. канцлер сказав, далекі ми вдома, а всеж таки близькі. Ми ось тут разом, і наші серця, наш розум і наше минуле і наше сучасне є злучене разом. Дай Боже, щоб і ті відвідини відновили ті зв'язки, закріпили їх, щоб вони стали ще сильніші, щоб кожний з нас відчував себе свідомо, з повною свідомістю, членом великого українського народу. Користаючи з усіх благ і свобід славної канадської землі пребагатої, і то рідко багатої, ви можете зберегти зовсім свобідно і те, нащо вам дозволять закони тутешньої країни, зберегти ту українську свідомість, зберегти свій обряд, приналежність до своєї Церкви, віру Христову, і що найважніше, зберегти своє українське серце! Дякуючи Вам за такий милий і численний осьтут привіт, я бажаю вам, щоб та свідомість, про яку я говорю, яка така важна, та свідомість єдности, що нас лучить, навіть в тій широкій, багатій і славній Канаді, щоб вона росла, щоб вона могутніла, щоб усі почувались щасливі і вдячні, що ви є українцями... (Бурхливі оплески).

І Верховний Архиєпископ починає вітатись з приявними, що їх представляють Владика Ніл та канцлер М. Сопуляк. Заблистіли сльози в очах від надмірної радости в багатьох давніх дуже добре знайомих кардинала Кир Йосифа, закрема в очах о. синкела проф. д-ра В. Лаби. Вітаючись з о. Синкелом дуже сердечно, почулись: „Не прийшла гора до Магомета, то прийшов Магомет до гори". Дуже сердечно вітався з кардиналом архиєпископ римо-католицької Церкви в Едмонтоні А. Джордан, який вручив коперту з тижневиком „Вестерн Кетолик Ріпортер" з 27 червня 1968 р. (ч. 42. Р. ІІІ) з дуже теплим привітанням архиєпископа А. Джордана, світлиною Верховного Архиєпископа і таким привітом в українській мові: „Вітайте нам Блаженніший Архиєрею. Зволять Ваше Блаженство вселаскавіше прийняти з нагоди приїзду на IX Всеканадський конгрес українців-католиків в Едмонтоні, 29 червня - 1 липня 1968 року наш щирий привіт та заяву синівської відданости. На многі і благі літа, Владико!" Крім того поміщена ще одна світлина з Богослуження в церкві св. Миколая в Торонті.

— Дуже тішуся, дуже тішуся. Всюди, де прийду, всюди ті самі Служебниці — чути слова Верховного, який вітається з Сестрами Служебницями.

— Це о. Василь Чопей.

— Дай Боже здоров'я. Мило мені. Трохи змарніли і постарілись, ну але...

А це п. Б. Ганушевський, Чеховський...

— Трохи подібний.

— А це о. Дмитрук.

— О, го, го. Знаю, знаю мої дорогі! — і радісні усміхи переливаються та відбиваються відгомоном в акустичній залі.

— А це п-ні Ірина Павликовська.

— Знаю, знаю, і не тільки з Риму, але ще зі Львова.

— А це пані Наталія Пазуняк з Філядельфії, і т. д. і т. д.

Крім того голова Ліги Визволення України п. Микола Сус, який в Діловому Комітеті очолює фінансову комісію, представляє Верховному Архиєпископові делеґації поодиноких товариств, організацій, установ, молодечих організацій: Пласт, СУМ, українських ветеранів чи теж окремих громадян. І так поволі, крок за кроком, Верховний зближається до виходу з залі, опісля проходить в окруженні Митрополита і Владик, коридором вниз до лімузини, ввесь час в асисті лицарів Колюмба та хвилюючого моря голів. Тоді від'їздить у супроводі довжелезної черги авт до єпископської палати Кир Ніла в Едмонтоні, що їх супроводять 4 полісмени на мотоциклях, які управильнюють рух.

Між дітьми і молоддю

А тим часом під палатою уставилась дітвора РІШ в народних одягах, пластуни і сумівці в одностроях і з прапорами, представники молоді УКО (Українського Католицького Юнацтва), батьки та ті громадяни, які не встигли чи не могли виїхати на летовище. Всі добре померзли, бо несподіваний холодний вітер та дощеві хмари гуляють у соняшній Алберті. Вечором починає падати зливний дощ і перестає щойно в суботу вечором.

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ! ВСІ БЕЗ ВИНЯТКУ ЗУСТРІЧАЙМОСЯ З ЧЛЕНАМИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСоюзу НА ОКРУЖНИХ ЗБОРАХ. НЕХАЙ НА НИХ НЕ ЗАБРАКНЕ НІКОГО З ВАС!

ТЕБЕ ПОЄМ, ТЕБЕ БЛАГОСЛОВИМ, ТЕБІ БЛАГОДАРИМ, ГОСПОДИ...

ПРОМОВА - ПРИВІТАННЯ ВПРЕОСВ. МИТРОПОЛИТА АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА В ЕДМОНТОНІ, 29-го ЧЕРВНЯ 1968.

„Тебе поєм, Тебе благословим, Тебі благодарим, Господи, и молимтися, Боже на".

„Тобі співаємо, Тебе благословимо, Тобі дякуємо, Господи і молимося до Тебе, Боже наш" (Бож. Літ. св. Ів. Зол.).

Ваша Еміненціє, Блаженніший Архиєрею, ВПреосв. Митрополите, Преосв. Кир Максиме, Ювіляте Кир Ніле, Преосвященні Владики, Впр. і Всеч. Отці, Шановні Делеґати Брацтва Українців Католиків, Делеґатки Ліґи Українських Католицьких Жінок, Представники Українського Католицького Юнацтва й Дорогі члени Харитативного Брацтва св. Николая.

Соняшна Альберта довго чекала на ті історичні торжества, в яких кожний з вас бере участь. Сьогодні ми молитовно з'єднані з нашим Верховним Архиєреєм, Їх Еміненцією Кир Йосифом, з Владиками, духовенством, монашеством, представниками світлих Організацій і українцями Едмонтону та інших околиць.

Будучи під глибокими враженнями сьогоднішнього свята, насувається на наш ум молитва подяки, яку ми повтаряємо на кожній Божественній Літургії: „Тебе поєм, Тебе благословимо, Тебі благодарим, Господи, и молимтися, Боже наш".

Тебе поєм співаємо подяку, Тобі Боже, що дозволив нам вітати і гостити Високодостойного Гостя, Їх Еміненцію Верховного Архиєпископа, Блаженнішого Кир Йосифа. Тому шість років, як ми всі українці католики святкували сімдесяті роковини уродин у вільному світі, наш Високодостойний Гість був каторжником, вивезений далеко від своїх вірних перебуваючи в непривітній каторзі. Однак, Божі дороги є незбагнуті. Як колись Бог дивним способом висвободив Єгипетського Йосифа з неволі, так і нашого Верміненцію Кир Йосифа, Боже міненцію Кир осифа, Боже Провідіння випровадило з неволі у вільний світ, завдяки впливам покійного Папи Івана XXIII. І сьогодні тішимося, що наш Верховний Архиєрей є між нами. Одначе наша радість не є повна, бо наш дорогий Гість не може повернути до свого стада. Маємо в Бозі надію, Всемилостивий Господь змінить невідрадні умовини для нашої Української Католицької Церкви на Україні.

Тебе благословим — Тебе благословимо, Боже, що дозволив святкувати срібний ювілей єпископства Преосвященного Кир Ніля та двадцятьліття основання Української Католицької Єпархії в Едмонтоні... Ті роковини єпископської хейротонії нашого Преосвященного Ювілята Кир Ніля пригадують мені багато споминів з минувшини. Преосв. Ніль і я походимо зі Старого Самбора, тобто з Бойківщини. Ми разом мешкали в монашій келії. В тому самому часі одержали тайну священства. Також разом мали виїхати на вищі студії до Риму, але ізза спізнення з будовою у Римі, ми мусіли докінчувати богословські студії в Галичині. Будучи вже єпископом, я мав цей привілей бути співсвятителем під час свячення Єпископа Кир Ніля. Бл. П. Архиєпископ Василь Ладика був головним святителем, Кардинал Меквіґен і я співсвятителями. Це ділось 1-го липня 1943 року в катедрі св. Михаїла в Торонто. Високодостойному Ювілятові складаю щирі побажання від духовенства і вірних Української Католицької Митрополії в ЗСА і від себе. Нехай Божественна Благодать скріпляє апостольську працю Преосв. Кир Ніля.

Двадцяті роковини оснування Едмонтонської Єпархії є одночасно роковинами співпраці Єпархіяльних священиків, Отців Василіян, Преподобних Сестер Служебниць ПЗДМ, церковних і народних Організацій і Товариств та всіх добрих Українців Католиків. За всі ті благодаті благословимо сьогодні Всемогутнього Бога.

Тебі благодарим, Господи — Тобі дякуємо, Господи. Ми дякуємо Господеві за цю превелику ласку, що можемо вільними устами прославляти Всевишнього в наших церквах після нашого українського обряду. Ми є вдячні Господеві, що можемо робити з'їзди-конґреси українських католицьких організацій без страху і боязни державних чинників. Одначе найкращою подякою Всевишньому буде, якщо наша молодь збереже чисту християнську віру з нашими церковними і народними традиціями.

„І молимся, Боже наш". І молимося до Тебе, Боже наш." Молитва є дуже важним чинником в житті Церкви і кожної людини. Сила молитви є дуже велика. У Св. Письмі читаємо, св. Павло Апостол Народів і його товариш Сила молились у в'язниці, будучи закованими. Під час молитви кайдани упали з їх рук і ніг. Тож ми молімся, щоб кайдани неволі минулись для нашої Української Католицької Церкви й українського народу поза залізною заслоною, а наш дорогий Гість Блаженніший Первоєрарх Кардинал Кир Йосиф міг повернути до своєї Митрополії як Первоєрарх Української Католицької Церкви.

† Амврозій, Митрополит

Скріплено оборону Сайґону проти інфільтрації й атак комуністів

Саєґон. — Новий Головний командант військ ЗСА у В'єтнамі, ген. Крейтон Абрамс, наказав скріплення оборони столиці Південного В'єтнаму Сайґону проти інфільтрації комуністів до того міста та проти сподіваної нової їх атаки в Сайґоні. Створено спільний командний центр з американським та південно-в'єтнамським генералами для ведення й координування всіх дій, зв'язаних з обороною Сайґону. Збудовано довкола того міста високі на 60 стіп обсерваційні вежі та скріплено контролю найчастіше використовуваних шляхів комуністичної інфільтрації. Переводиться загострену контролю всіх тих, що їдуть чи йдуть пішком до Сайґону. Але за найдоцільніший засіб вважається встановлення впродовж 24-ох годин стежну службу військових моторівок та канонірок на ріці Сайґоні й сумежних каналах. Водночас важкі бомбовики Б-52 бомбардують разураз джунґлю в сусідстві Сайґону, звідкілля комуністи обстрілюють Сайгон мінометами й ракетами. У тій джунґлі виявлено у віддалі всього 5 миль від Сайґону аж 48 бункрів, що служили за схоронище й місце випадів для комуністичних партизанів. Виявлення в останніх тижнях кількох великих складів комуністичної зброї та названі й інші засоби охорони стали причиною, що вже 16 днів Сайґон не був обстрілюваний. Однак американське і південно-в'єтнамське командування припускає, що комуністи не виреклись нової атаки проти Сайґону.

Воррен не залишить свого становища, коли Сенат не затвердить Фортаса

Вашингтон. — Головний суддя Найвищого Суду Ерл Воррен заявив на пресовій конференції, що президент Джансон „зовсім не є політичним банкрутом", як дехто твердить, і, згідно з законом, має право „виконувати обов'язки Президента", в тому і номінувати нових суддів Найвищого Суду. Воррен сказав, що в Найвищому Суді мусить завжди бути головний суддя, бо 8 звичайних суддів цього ж Суду не могли б вирішувати справ при голосуванні у відношенні 4:4 голосів. Воррен 13-го червня відвідав президента Джансона і заявив йому, що резиґнує зі свого становиза, на якому був 15 років. Тепер він заявив, що в жовтні вернеться до праці в Найвищому Суді ЗСА, якщо до того часу Сенат не затвердить номінації судді Головного Суду Ейба Фортаса на головного суддю цього ж Суду. Воррен сказав, що Конституція обмежує вибір президента тільки до двох каденцій, і коли б погодитися з думкою опозиції проти номінації Джансоном нових суддів, то треба уважати, що президент ЗСА в другій каденції не мав би права вирішувати важливих справ, бо він не зможе бути перевибраний втретє. Воррен не хотів відповідати на запити про політичні проблеми, тільки заявив, що він вглосив резиґнацію в цьому році не тому, щоб не дати можливости Ніксонові номінувати нових суддів, коли він став би президентом в 1969 році.

Комітет Стемфордської Дієцезії для привітання Кардинала Йосифа Сліпого

— проголошує —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

що відбудуться

у вівторок, 9-го липня 1968 р. о год. 8-ій веч. в Українському Народному Домі

142 Second Avenue — New York City

Будуть передискутовані всі пляни щодо привітання Його Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого у стейті Ню Йорку й на обширі Нової Англії та будуть обрані Комісії для виготовлення всіх детайлів.

Запрошуємо явитись на зборах представників і делегатів від усіх національних, світських і церковних організацій Стемфордської єпархії.

У В-ВІ „СМОЛОСКИП" ім. ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА вже появився роман

Олеся Гончара

СОБОР

Роман цей здобув широкий відгомін серед загалу українців і став запропонований на відзначення нагородою Нобля.

Кожний українець на чужині повинен прочитати цю книгу, щоби довідатись, чому вона є заборонена і вилучена з усіх кйосків і бібліотек та чому її палять в Україні. „Собор" виданий на доброму папері, з напівтвердою обкладинкою. 240 сторінок. Ціна 2.50 дол. Замовлення слати на адресу:

SMOLOSKYP
P.O. Box 6066, Patterson Station, Baltimore, Md. 21231

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.
ВРАЗ З МІСЦЕВИМИ ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

ВИСЛОВЛЮЮТЬ ВЕЛИКУ РАДІСТЬ З ПРИВОДУ ЗАПОВІДЖЕНИХ ВІДВІДИН В ЗСА

ЇХ БЛАЖЕНСТВА ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА

КАРДИНАЛА ЙОСИФА

І СКЛАДАЮЧИ НАЙГЛИБШИЙ ПОКЛІН ТА ЗАПЕВНЕННЯ СИНІВСЬКОЇ ПОШАНИ ПЕРВОІЄРАРХОВІ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, ЗАКЛИКАЮТЬ ШАНОВНЕ ГРОМАДЯНСТВО ДЖЕРЗІ СИТІ І ОКОЛИЦІ ВЗЯТИ ЧИСЛЕННУ УЧАСТЬ У ПРИВІТАННІ НАШОГО НЕСКОРЕНОГО СТРАДАЛЬНИКА ЗА ХРИСТОВУ ЦЕРКВУ І УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД **В МИТРОПОЛИЧОМУ МІСТІ — ФІЛЯДЕЛЬФІЇ — В ДНЯХ 20-го і 21-го ЛИПНЯ 1968 РОКУ.**

В тісній співпраці з Парохіяльним Урядом укр. катол. церкви св. Петра і Павла в Джерзі Сіті повідомляємо, що охочі взяти участь в Архиєрейській Сл. Божій, що її відправить Емін. Кард. Йосиф, зможуть скористати з автобусів, які від'їдуть в неділю 21-го липня вранці і повернуться того ж дня вечером. Кошт переїзду в обі сторони $4.00. Зголошення на переїзд автобусом, враз з оплатою, приймає Парох. Уряд (37 Bentley Ave.) і Кредит. Кооп. „Самопоміч" (558 Summit Ave.) в урядових годинах до дня 15-го липня ц. р. Реченець зголошень на Бенкет ($25.00 від особи) продовжено до 12-го липня.

ВІДДІЛ УККА в ДЖЕРЗІ СИТІ
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ
Т-ВО „РІДНА ШКОЛА"
12-ий ВІДДІЛ ООЧСУ
ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ
ПЛАСТ-ПРИЯТ
ОСЕРЕДОК СУМА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
74-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
Т-ВО „САМОПОМІЧ"
ФЕД. КРЕД. КООП. „САМОПОМІЧ"
25-ий ВІДДІЛ УНС „СВОБОДА"

70-ий ВІДДІЛ УНС „КЛЮБ ПОСТУПОВИЙ"
170-ий ВІДДІЛ УНС „УКРАЇНСЬКА СІЧ"
171-ий ВІДДІЛ УНС „СИНИ УКРАЇНИ"
270-ий ВІДДІЛ УНС „ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ"
275-ий ВІДДІЛ УНС „ДАРАХІВЩИНА"
157-ий ВІДДІЛ „ПРОВИДІННЯ" ім. СВ. МИХАЇЛА
169-ий ВІДДІЛ „ПРОВИДІННЯ" ім. СВ. ВОЛОДИМИРА
27-ий ВІДДІЛ УРСОЮЗУ ім. ІВАНА ГОНТИ
ЖІНОЧИЙ УКР. ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛЮБ
Т-ВО „ПРОСВІТА"

Конґрес старається зменшити надмірні прибутки воєнних постачальників

Вашингтон. — Конґрес старається, щоб ніхто на цій війні, що тепер ведеться у В'єтнамі, надмірно не збагачувався. Заходи Конґресу відносяться до воєнних постачальників, які деколи продають Урядові воєнний матеріял за надто високі ціни. В цій справі діє енерґійний конґресмен демократ із Тексасу Генрі Б. Ґонзалес. Він добився того, що Палата Репрезентантів продовжила на три роки існування контрольної комісії, якій вдалося досі заощадити для Уряду майже два більйони долярів, зменшуючи надмірні прибутки воєнних постачальників. За почином цього конґресмена схвалено закон про одностайну рахункову систему, яка не дозволяє, щоб надмірні прибутки можна було скривати за допомогою різних фіктивних позицій. Конґресмен Ґонзалес домагається, щоб зорганізовано ще одну окрему комісію, яка досліджувала б прибутки тих фірм, які постачають воєнні матеріяли. Конґресмен республіканець із Каліфорнії Чарлз С. Ґобсер проти цього пляну і проти акції конґресмена Ґонзалеса, кажучи, що численні фірми мають менші прибутки із постачання воєнних матеріялів, як із продукції невоєнних товарів.

Канцелярія Др. БОГДАНА ФАРАОНОВА буде закрита від 8-31 липня ц. р.

Трентон, Н. Дж.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Невіджалуваного
МУЖА і БРАТА

мґр. фарм.
ОСИПА ГОРОДИСЬКОГО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в Катедральному Храмі св. ВОЛОДИМИРА
в ШИКАҐО, Ілл., 2250 W. Cortez Street

в суботу, 13-го липня 1968 р.

о год. 9-ій рано

Цією дорогою повідомляємо Рідних, Друзів і Знайомих.

Про ласкаву участь і молитви просять:
дружина МИХАЙЛИНА
брат ІВАН з дружиною ІРИНОЮ
братанок ПЕТРО в Америці
і Сестра і Дочка та Братанок на Україні

Замість вінка на могилу Незабутнього

Д-ра Зіновія Штокалка

складаємо 50.00 долярів
на УВАН у Фонд видання матеріялів
Лесі Українки.

Лідія і Всеволод ГОЛУБНИЧІ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього дня 3-го червня 1968 року в Лос Анджелес відійшов у Вічність на 74-му році життя наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п. АНДРІЙ ПРОКОПОВИЧ

учасник Визвольних Змагань, хорунжий УСС, довголітній керівник добровільних убезпечень ПЗУВ у Львові.

Цією дорогою складаємо сердечну подяку Приятелям і Знайомим, які в днях горя і болю виявили нам свої співчуття та взяли участь в похоронних відправах.

Щиро дякуємо Всечесному о. Пароховi Колтуцькому та о. Чайковському за відправлення похоронних відправ та о. Чайковському за зворушливі слова в часі Служби Божої. Сердечно дякуємо о. Мітратові Довгалю за відправлення Панахиди і прощальні слова над могилою Покійного д-рові Вусикові від УКО, радникові Кизимі від Комбатантів, шановному п. проф. Ємцеві від Козацтва.

Складаємо сердечну подяку хорові Кобзар під диригентурою маестра п. Божика за відспівання Панахиди.

Наша подяка Українській Громаді в Лос Анджелес, Товаришам по Зброї за моральну і матеріяльну піддержку в часі нашого горя.

Сердечно дякуємо Товариству УКО, Союзові Українок, Впс. П. Ємцям, п. Олі Ґотрі, панству Муцим, паням Березовським, п. Прокоповичам, паням Рижевським за слова потіхи та прекрасні квіти.

Особливу подяку складаємо п. д-р Рижевській за надзвичайну опіку в часі недуги та перебування нашого Дорогого Покійного в шпиталі.

Хай Всевишній винагородить сторицею всім, що віддали останню прислугу Покійному.

МАРІЯ — дружина
ОЛЕНА — донька

Рівночасно повідомляємо, що в 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ 14 ЛИПНЯ відбудеться ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА о год. 11-ій, в церкві РОЖДЕСТВА ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ в ЛОС АНДЖЕЛЕС, у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ЕДМОНТОНІ і БУЕНОС АЙРЕС в Арґентині.

„Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" про національну проблему в СССР

Журнал - тижневик „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 8 липня, який виходить у Вашингтоні, помістив статтю „Расові турботи не є монополією ЗОА", з описом переслідувань в комуністичному бльоці, а особливо здавлювання Кремлем самостійницьких аспірацій неросійських народів в СССР. Як приклад, журнал подав постійне здавлювання Кремлем самостійницьких аспірацій українців та масові арешти українських інтелектуалів і мистців. Самостійницькі аспірації українців Кремль вважає за зраду і так це трактує. Українські інтелектуали й артисти були засуджені на високі тюремні кари за те, що вони мали матеріяли, що прославляли історію українського народу. Ці матеріяли Кремль вважав „анти - совєтською націоналістичною пропагандою і агітацією". Цей приклад взято з інформаційного листа Відділу ООЧСУ в Вашингтоні до цього журналу, підписаного головою Відділу інж. Вол. Масвським. „Лише половина населення СССР є росіянами, а інша — складається з понад ста національностей, етнічних груп і племен, яких пригнічував цар і яким не дали свободи червоні. Це й робить із Совєтського Союзу найбільшу колоніяльну імперію нашого часу", сказано в журналі. Крім того, у статті зазначено, що Кремль жорстоко переслідує прояви національно - державних аспірацій таких народів, як український, латвійський, узбецький, що мають свої „республіки", трактуючи домагання поневолених народів як зраду. Наведено приклад з засудженими українськими інтелектуалістами, „вина" яких здебільшого полягала в тому, що „вони мали видання в яких прославлялася історію української нації".

Поспішно готують „Радянську енциклопедію історії України"

Київ. — Газета „Радянська Україна" з 26 червня повідомила, що на засіданні головної редакції „Радянської енциклопедії історії України" обговорили перший том „РЕІУ". Про зміст нового нібито енциклопедичного видання свідчить короткий перелік головних тем. „Як повідомив на засіданні заступник головного редактора енциклопедії професор І. І. Компанієць, 1-ий том її міститиме понад 2 500 статтей. В енциклопедичних статтях відображаються ві к о вічна дружба українського і російського народів, інтернаціональні зв'язки з усіма союзними республіками СССР, з братніми с о ціялістичними країнами". Поспіх, з яким видають у Києві одну за другою „енциклопедії" та книги „енциклопедичного типу", свідчить, яку велику увагу надає режим справі інформації про Україну в московсько - офіційному дусі. Такі видання масово поширюються в Україні: ще не маємо й першого тому „РЕІУ" і не відомо, скільки томів буде, а вже „в Донецький і Луганський обласних передплачено по 2 000 примірників". Такого типу „наукові видання" розсилаються з Києва україністам за кордоном, особливо на Захід і до т. зв. країн „соціялістичного бльоку", з метою повної їх дезінформації про минуле й сучасне українського народу.

Фінікс, Арізона
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА ПРИХИЛЬНИКІВ УНР

7-го квітня відбулись загальні збори Т-ва Прихильників УНР, на яких прийнято звіт уступаючої управи, та обрано нову управу. Зі звіту виявилось, що за минулий 67 рік зовсім не збирались національного датку, не говорячи вже про 68 рік. Дискусію було зведено до того, що Т-во Прихильників УНР треба зліквідувати тому, що натворилось забагато різних Т-тв. І лише відважний виступ п. Петра Сала врятував ситуацію. Тепер обрано управу лише з трьох осіб, а не з 7-ми, як було попередньо. Ці двоє — це старші люди, інваліди та одна жінка. Вони вже, зрушили з місця мертвий стан Т-ва, почали помалу збірку, і вже вислали першу рату до головної управи та приєднали пару нових членів.

Головне те, що вони організували зустріч громадянства м. Фініксу з д-ром Панківським, заст. голови Виконавчого Органу УНР. Ця зустріч пройшла в дружній і приємній атмосфері. Виголошена доповідь д-ром Панківським, як і вступне слово о. Горошка, були змістовні і цікаві. А проведена гутірка за чашкою кави дала ще більшу насолоду. Людей, як на Фінікс, було поверх сподівання.

Бажано такі зустрічі відбувати частіше, бо вони ознайомлюють українців про працю УНР і про Державний Центр Українців на еміграції.

Бажаємо дальших успіхів новообраній управі Т-ва.

І. К.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 13-го ЛИПНЯ 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. о год. 7-ій веч. Проситься чл. прибути і вирівняти членські вкладки. — І. Струк, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори Т-ва Б. Хмельницького — 158 Відд. о год. 8-ій веч. в в залі УНДому при 216-218 Гренд Ст. Просяться заплатити залеглі вкладки і відібрати дивидендові чеки. Позамісцевих, проситься надіслати оплачені коверти або поштові значки для пересилки дивидендових чеків. — Юрій Сокол, предс., М. Кіт, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Піврічні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд. о год. 11-ій ранку, в шкільній кімнаті св. Йосафата при 5720 Стейт Рд., Парма, Огайо. Проситься чл. відібрати свої дивидендові чеки. — В. Шмагло, предс., Гр. Кісіль, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЛИПНЯ 1968 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Піврічні збори Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. Проситься чл. прийти на збори і відібрати свої дивидендові чеки. — В. Брездун, предс., М. Сентий, кас., В. Владика, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 146 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі при 2965 Карпентер Ст. На порядку — звіт Контр. Комісії та роздача дивидендових чеків. Проситься вирівняти членські вкладки. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Пресв. Богородиці — 36-ий Відд. в залі Укр. Ам. Клюбу, 292 Гудсон Аве. Буде звіт Контр. Комісії за останніх 6 місяців. Рівнож проситься забрати свої дивидендові чеки. — Марія Філас, предс., Катерина Ярославська, касир, С. Гунька, секр.

MONESSEN, Pa. Піврічні збори 338-го Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься чл. прийти і вирівняти свої залеглості. — П. Няковський, пред., М. Куць, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ЛИПНЯ 1968 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва І. Франка — 334 Відд. о год. 1-ій по пол. при Вест Сайд Федерал Сейвінгс — 5839 Ridge Road, Parma, Ohio. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглості та відібрати свої дивиденди. — М. Задерецький, предс., І. Холодняк, рек. секр., С. Хохонок, фін. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Піврічні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 292 Гудсон Аве. На порядку: звіти фінансового секретаря і Контр. Комісії з діяльности за 6 місяців. Є інші справи до полагодження. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, секр., В. Колданський, С. С. Мартинюк, касир.

ГАМТРАМК, Міш. Повідомляється членів 94-го Відділу ім. М. Шашкевича, що в місяцях липні і серпні не буде місячних зборів. Членські вкладки проситься платити в секр. М. Босько. — М. Бориськевич, рек. секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ДАР ЛЮБОВИ ДЛЯ ПЕРВОЄРАРХА

З нагоди відвідин Його Блаженства Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого в Філядельфійській Архиєпархії належно схочемо виявити нашу щедрість і зложити пожертву поза збіркою у церкві, окремо від себе особисто, на собор св. Софії і на Український Католицький Університет св. Климента в Римі. А що всі ці пожертви будуть безпосередньо передані Його Еминенції Кардиналові Йосифові, то треба витяти понижче зголошення і виповнити його.

ДАР ЛЮБОВИ ДЛЯ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО
GIFT FOR JOSYF CARDINAL SLIPYJ

Ім'я і прізвище
Name ....

Адреса
Address ....

Сума
Amount $ ....

Виставлений чек на:
JOSYF CARDINAL SLIPYJ FUND
разом із виповненим зголошенням просимо пісилати на адресу:
ARCHBISHOP'S CHANCERY OFFICE
815 North Franklin Street
PHILADELPHIA, Pa. 19123